

Herman te Riele vs. de rest van de Wiskunde

Zonder te overdrijven kun je rustig stellen dat het gros van de Nederlanders zich niet zoveel kan voorstellen bij het werk van een wiskundige. Over het algemeen bestaat er toch dat imago van de verstrooide, wereldvreemde professor die allerlei onbegrijpelijke formules uitkraamt.

Wie thuis is in het wiskundige wereldje weet wel beter. Hoewel wiskundigen graag generaliseren, bestaat er binnen deze populatie een complexe structuur. Er bestaan diverse soorten wiskundigen, die zich dikwijls ook in geheel gescheiden deelverzamelingen begeven.

Allereerst zijn er natuurlijk de *zuivere* wiskundigen. Zuivere wiskunde houdt zich verre van onze vergankelijke realiteit, en wordt enkel voortgestuwd door de intrinsieke vragen die de wiskundige structuren *zelf* oproepen. Experimenten en grote berekeningen zijn zuivere wiskundigen vreemd, aangezien je daar nooit iets mee kunt bewijzen. Want stelling en bewijs, daar draait het om.

Daarnaast zijn er de *toegepast* wiskundigen. In tegenstelling tot de zuivere wiskundigen laten zij zich juist *inspireren* door onze *realiteit*. Onder hen bevinden zich de modelleerders, die graag een zo nauwkeurig mogelijk model – of juist een heel eenvoudig model – construeren van die werkelijkheid. Daarnaast zijn er de *rekenaars*, die juist vertrekken vanaf zo'n model en van daaruit de werkelijkheid simuleren en optimaliseren. In tegenstelling tot zuivere wiskunde wordt in de toegepaste wiskunde veel *gerekend*, met zware computers.

En dan is er ook nog een buitencategorie, genaamd *Herman te Riele*, die een bijzondere band heeft met zowel de zuivere als de toegepaste wiskunde: in plaats van de zware computers van de toegepast wiskundigen te gebruiken voor het rekenen aan “echte toepassingen”, maakte hij er een sport van om met behulp van veel

computers te *bewijzen* dat wat de zuivere wiskundigen eigenlijk hopen te bewijzen *niet waar* is. Volgt u het nog?

Tot slot zijn er ook nog de *hobbywiskundigen*. Enkele daarvan (en niet ten nadele van de rest van de groep) doen hun uiterste best om te bewijzen dat wat gerenommeerde wiskundigen reeds hebben bewezen *tóch niet waar* is. Maar in contrast met zijn inzet om onbewezen wiskundige vermoedens te weerleggen, had Herman in zijn rol als secretaris van het Koninklijk Wiskundige Genootschap de twijfelachtige eer om uit te leggen dat de fundamenten van de reeds bekende wiskunde toch echt niet zo gauw ter discussie staan, en dat pi niet gelijk is aan 22/7.

Kortom, Herman te Riele was van alle markten thuis en kon bovendien met iedereen goed overweg. Door zijn inzet op vele gebieden speelde hij een verbindende rol binnen het Wiskunde-landschap van Nederland en daarbuiten.

Herman, ik wens je veel succes voor de toekomst en wie weet lezen we nog wel weer eens over je in de krant, als je in je vrije tijd ook wereldrecords gaat vestigen.

-Joost Batenburg